

Сички-тъ държави въ свѣта не ся управляватъ по единъ начинъ; тъ биватъ монархически или републикански: сиречъ, тѣхнія владѣтель или е царь, кой-то наследилъ отъ роднини-тъ си върховна-та власть; или е Предсѣдникъ, кой-то ся избира отъ народа за да управлява нѣколко години държава-та. Монархически-тъ управлениe ся подраздѣля гъ на три категорій: 1. Конституционално управлениe въ кое-то царя управлява по воля-та на народа и не може нищо да направи безъ удобрение-то на народни-тъ представители; 2. Самовластно управлениe въ кое-то царя управлява безъ да ся допитва отъ народа, но само споредъ закони-тъ кои-то той издава и измѣнява заедно съ министри-тъ си; 3. Деспотическо управлениe дѣто нѣма никакви закони, или дѣто закони-тъ сѫ само за очи, а управлениe-то ся извършува по ка-приціи-тъ на владѣтеля и на негови-тъ любимици. Днесъ деспотически държави не съществуватъ вече въ Европа, тѣ сѫ останали само въ Азія и по нѣгдѣ въ Африка.

Но какво нѣщо е конституція?

Конституція е единъ контратъ направленъ между правителство-то и поданици-тъ и въ кого-то сѫ опредѣлени длѣжности-тъ и правдини-тъ и на двѣ-тъ страни. Този видъ контрати нямать нужда да ся правятъ по сѫщія начинъ както търговски-тъ контрати; едно разумно правителство, като види поданици-тъ си че желаятъ някои правдини и преобразованія, не чака това желаніе да ся обрне въ ненависть и революція, то побѣрзва да удовлетвори исканія-та. Кога-то въведени-тъ преобразованія сѫ по-коренни, кога-то тѣ ся простиратъ до сама-та система на управлениe-то, тогазъ тѣхно-то осъществованіе ся озна-